

[Miljøministeren]

et samarbejde mellem de naturforvaltende myndigheder og de landmænd, som ejer jorderne, f.eks. ved, at myndighederne medvirker til at etablere grundlaget for, at en afgræsning af arealer med plejeformål er økonomisk realistisk for den enkelte landmand. Et sådant samarbejde vil i reglen omfatte flere landmænd og de lokale afdelinger af landbo- og husmandsforeningerne.

På Miljøministeriets egne arealer arbejdes der på gradvis at gøre landbrugsdriften mere naturvenlig. På en del af arealerne er forpagterne allerede pålagt driftsmæssige krav af mere natur- og miljøvenlig karakter såsom afpasset gødningsanvendelse, bestemte høslættidspunkter osv.

Som et led i EF's såkaldte sociostrukturelle foranstaltninger vil der i amterne blive udpeget en række miljøfølsomme områder svarende til ca. 4 pct. af landets jordbrugsarealer.

EF skal godkende den danske udpegnings af miljøfølsomme områder. Der udarbejdes et landsplandirektiv for dem, og i første halvdel af 1990 vil amtsrådene kunne indgå forvaltningskontrakter med de berørte landmænd. Der er i EF's budget afsat midler svarende til 1 pct. af det danske jordbrugsareal.

Det er klart, at indsatsen til gavn for naturen i det, man kan kalde det intensive landbrugs udkantområder, ikke erstatter en indsats for de centrale natur- og miljøhensyn i det dyrkede land, men naturgenopretning i særlige miljømæssige interesseområder er trods alt af stor betydning, f.eks. for plante- og dyrelivet.

Tredje punkt: Renere teknologi skal ikke alene fremmes inden for industrien, men også inden for landbruget. Miljøministeriet har støttet flere projekter om renere teknologi inden for landbruget. Jeg skal som eksempler blot nævne udvikling af styreteknikker, redskaber til mekanisk ukrudtsbekæmpelse som alternativ til kemisk ukrudtsbekæmpelse, gylleseparering og udvikling af bedre spredningsmateriel til husdyrgødning med henblik på optimal udnyttelse af gødningen.

Fjerde punkt: Jeg har allerede tidligere betonet nødvendigheden af et bredt samarbejde i løsningen af landbrugets miljø- og naturproblemer, men samarbejdet skal ske på et veloplyst grundlag om sammenhængen mellem landbrugsdrift, natur og miljø, om lovgivning, om forskningsresultater, forskning m.v. Oplysning og

information herom er en vigtig forudsætning for at skabe et bæredygtigt landbrug, hvorfor en koordineret informationsindsats er af central betydning. Jeg skal nævne et par eksempler:

For at få en bedre udnyttelse af husdyrgødning og derved et mindre tab af næringsstoffer har Miljøministeriet sammen med Kommunernes Landsforening og Landbrugets Rådgivningscenter i dette efterår gennemført en oplysningskampagne om den mest hensigtsmæssige håndtering af gødning. Kampagnen har landmændene og landbrugskonsulenterne som målgruppe.

For at opnå målene i pesticidhandlingsplanen, som forudsætter, at pesticidforbruget i 1997 skal være reduceret til 50 pct. af det gennemsnitlige forbrug i årene 1981-85, er der ligeledes gennemført en informationskampagne. Der skal bl.a. arbejdes på at fremme levevilkårene for den lille flora og fauna ved at forbedre levesteder som enge, overdrev, småvandhuller, søer, vandløb og deres omgivelser. Som et eksempel på et positivt samarbejde med landbruget om disse emner kan nævnes idékataloget om landskabsforbedringer i det åbne land fra efteråret 1988. I kataloget gives en række eksempler på, hvad den enkelte landmand med en overskuelig økonomisk indsats og uden store driftsmæssige ændringer kan gøre for at forbedre landskabet, dvs. levesteder for det vilde plante- og dyreliv.

Som en udløber af marginaljordsarbejdet, der var et fornemt samarbejde mellem bl.a. Miljøministeriet, Landbrugsministeriet og landbrugets organisationer, har der i en længere periode pågået et samarbejde mellem de nævnte parter, Amtsrådsforeningen, Det grønne Kontaktudvalg og Landbrugets Informationskontor om informationsmateriale til landmænd.

Materialet består af 2 pjecer, der fortæller dels om en række økonomiske støtteordninger, den enkelte landmand kan anvende til gavn for produktion, natur og miljø, og dels om, hvordan landmanden kan pleje og beskytte de små naturområder. Materialet forventes færdigt og udgivet i indeværende år.

Femte punkt: Der skal fortsat sættes på forskning som et væsentligt led i udviklingen af et bæredygtigt landbrug. Hovedvægten i forskningen i miljø og ressourceforvaltning ligger på